

Vymýcení poliomyelitidy v Indii

Elimination of polio from India

Jitka Částková

Dne 13. ledna 2014, po třech letech od posledního případu paralytické poliomyelitidy vyvolané divokým poliovirem, Indie oficiálně vyhlásila vymýcení dětské obrny. Na světě je druhou nejlidnatější zemí s více než miliardou obyvatel, s druhou nejrychleji rostoucí ekonomikou. Poliomyelitida zde byla odjakživa endemická a počty dětí postižených obrnami dosahovaly každoročně tisíců.

Pravidelná vakcinace, ale zvláště rozsáhlé doplňkové vakcinační kampaně (SIA) v letech 2000–2002 přerušily cirkulaci divokého polioviru ve 26 z celkového počtu 28 indických států. Od roku 2004 byly všechny případy obrny v Indii vyvolaných divokým poliovirem importovány ze dvou států v severní části země – Uttar Pradesh a Bihar. Jedná se o státy nejlidnatější a nejchudší, s ořesnými hygienickými podmínkami, s velkou migrací vlivem záplav v důsledku monsunových dešťů. Tyto státy byly také posledními v Indii, kde byly v sedmdesátých letech eliminovány právě neštovice.

V roce 2009 v nich byl zahájen Program komplexní eradikační strategie v rámci Národního Polio Surveillance Projektu. Všem dětem do 2 let věku bylo aplikováno 5 dá-

vek trivalentní OPV (orální živá oslabená poliovakcína). Jednalo se o 60 milionů dětí z 300 milionové populace. Programu se účastnilo 300 000 dobrovolných vakcinátorů, 40 000 dohlížitelů, podpůrné technické týmy. Zrealizováno bylo 30 kampaní. Očkovalo se nejen od domu k domu („mopping up“), ale i na autobusových zastávkách, vlakových nádražích, na cestách. Program byl financován z národních i mezinárodních zdrojů, organizacemi veřejnými i privátními nadacemi (WHO, UNICEF, ROTARY, Bill a Melinda Gates atd.).

Následně bude pokračováno v udržování vysoké proočkovanosti a důsledně prováděné surveillance, klinické, epidemiologické a virologické surveillance akutních chabých paréz, surveillance prostředí a to v souladu se strategickým plánem WHO „The Polio Eradication and Endgame Strategic Plan 2013-2018“.

S použitím materiálů WHO

MUDr. Jitka Částková, CSc.

*Oddělení epidemiologie infekčních nemocí
CEM, SZÚ Praha*